

Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті
Казахский национальный педагогический университет имени Абая
Abai Kazakh National Pedagogical University

ХАБАРШЫ ВЕСТНИК

«Филология ғылымдары» сериясы
Серия «Филологические науки»
Series «Philological sciences»
№ 4 (90), 2024

Алматы, 2024

Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті
Казахский национальный педагогический университет имени Абая
Abai Kazakh National Pedagogical University

ХАБАРШЫ ВЕСТНИК

«Филология ғылымдары» сериясы
Серия «Филологические науки»
Series «Philological sciences»
№ 4 (90), 2024

Абай атындағы
Қазақ ұлттық педагогикалық
университеті

ХАБАРШЫ
«Филология ғылымдары» сериясы
№4 (90), 2024 ж.

Шығару жиілігі – жылына 4 нөмір.
2000 ж. бастап шығады.

Бас редактор:
филол.ғ.д., проф. Абишева С.Д.

Бас редактордың орынбасары:
филол. ғ. д., проф. Есенова К.У.

Ғылыми редактор:
PhD, қауымд. проф. м.а. Сабирова Д.А.

Редакциялық алқа:
филол. ғ. к., қауымд. проф. Жиренов С.А.
филол. ғ. к., қауымд. проф. Сатемирова Д.А.
филол.ғ.д., проф., Эл-Фараби ат. ҚазҰУ

Джолдасбекова Б.У.
пед.ғ.д., проф., эл-Фараби ат. ҚазҰУ

Салханова Ж.Х.
филол.ғ.д., проф., ҚазҰҚызПУ

Кыянова Ж.К.
PhD, қауымд. проф.м.а., Т. Жүргенов ат.
Қазақ ұлттық өнер академиясы

Жалалова А.М.
филол.ғ.д., доцент, Таулы Алтай
мемлекеттік университеті

Алексеев П.В. (Ресей)
филол. ғ.д., проф., Ресей халықтар
достығы университеті

Бахтикереева У.М. (Ресей)
филол.ғ.д., проф., Варминь-Мазур
университеті Киклевич А.К. (Польша)

PhD, проф., Джордж Вашингтон
университеті Роллберг П. (АҚШ)
PhD, проф., Орталық Ланкашир
университеті

Табачникова О.М. (Ұлыбритания)

Жауапты хатшы:
PhD, қауымд. проф. м.а. Серикова С.К.

Техникалық хатшы:
филол.ғ.к., қауымд. проф. Османова З.Ж.

© Абай атындағы Қазақ ұлттық
педагогикалық университеті, 2024

Қазақстан Республикасының
Мәдениет және ақпарат министрлігінде
2009 жылы мамырдың 8-де тіркелген
№10109-Ж

Басуға 30.12.2024 қол қойылды.
Пішімі 60x84 1/8. Көлемі 15,1 е.б.т.
Тапсырыс 173.

050010, Алматы қаласы,
Достық даңғылы, 13.
Абай атындағы ҚазҰПУ
Абай атындағы Қазақ ұлттық
педагогикалық университетінің
«Ұлағат» баспасы

МАЗМҰНЫ
СОДЕРЖАНИЕ
CONTENT

ТІЛ БІЛІМІ
ЛИНГВИСТИКА
LINGUISTICS

Arkhangelskaya A. Magical gesture in the sign cultural and national space of Ukrainian and Russian phraseology..... 5

Архагельская А.М. Украин және орыс фразеологизмдерінің символдық-мәдени және ұлттық кеңістігіндегі сикырлы кимыл

Архагельская А.М. Магический жест в знаково-культурном и национальном пространстве украинской и русской фразеологии

Адибаева Ш.Т., Казабеева В.А. Классификация триггерных тем. К вопросу проведения судебной лингвистической экспертизы..... 15

Адибаева Ш.Т., Казабеева В.А. Трэггерлі тақырыптарды сыртқылау. Соттық лингвистикалық сараптама жүргізу мәселесіне қатысты

Adibayeva S., Kazabeyeva V. Classification of trigger topics. The issue of conducting forensic linguistic expertise

Кенжегалиева М.К. Көптілділік жағдайында жастар арасында қазақ тілін қолдану динамикасының өзгеруі..... 22

Кенжегалиева М.К. Изменение динамики использования казахского языка среди молодежи в условиях полиязычия

Kenzhegaliyeva M. Changes in the dynamics of the use of the Kazakh language among young people in the context of multilingualism

ӘДЕБИЕТТАНУ
ЛИТЕРАТУРОВЕДЕНИЕ
LITERARY STUDIES

Абишева С.Д., Атембаева Г.А., Хавайдарова М.М. Образ Казахстана в художественной литературе..... 34

Абишева С.Д., Атембаева Г.А., Хавайдарова М.М. Көркем әдебиеттегі Қазақстан бейнесі

Abisheva S., Atembayeva G., Khavaidarova M. The image of Kazakhstan in fiction

Бисенғали З.-Г.Қ., Жолдасқалиқызы Ә. «Даңқ пен дақпырт» романындағы дәуір шындығы..... 41

Бисенғали З.-Г.Қ., Жолдасқалиқызы А. Реалии эпохи в романе «Известность и молва»

Bisengali Z.-G., Zholdaskalikyzy A. The realities of the era in the novel «Fame and rumor»

Казахский национальный педагогический университет имени Абая

ВЕСТНИК

Серия «Филологические науки» №4 (90), 2024 г.

Периодичность – 4 номера в год. Выходит с 2000 года.

Главный редактор
д.филол.н., проф. Абишева С.Д.

Зам. гл. редактора
д.филол.н., проф. Есенова К.У.
Научный редактор
PhD, и.о.ассоц.проф. Сабирова Д.А.

Редакционная коллегия:
к.филол.н., ассоц. проф. Жиренов С.А.
к.филол.н., ассоц. проф. Сатемирова Д.А.
д.филол.н., проф., КазНУ имени Аль-Фараби Джолдасбекова Б.У.
д.пед.н., проф., КазНУ имени Аль-Фараби Салханова Ж.Х.
д.филол.н., проф., КазНУ имени Аль-Фараби Жынова Ж.К.
PhD, и.о.ассоц.проф. КазНАИ имени Т. Жургенова Жалалова А.М.
д.филол.н., доцент, Горно-Алтайский государственный университет Алексеев П.В. (Россия)
д.филол.н., проф., РУДН Бахтикерева У.М. (Россия)
д.филол.н., проф., Варминьско-Мазурский университет Киклевич А.К. (Польша)
PhD, проф., Университет Джорджа Вашингтона Роллберг П. (США)
PhD, проф., Университет Центрального Ланкашира Табачникова О.М. (Великобритания)

Ответственный секретарь:
PhD, и.о.ассоц.проф. Серикова С.К.

Технический секретарь:
к.филол.н., ассоц. проф. Османова З.Ж.

© Казахский национальный педагогический университет им. Абая, 2024

Зарегистрировано в Министерстве культуры и информации РК 8 мая 2009 г. №10109-Ж

Подписано в печать 30.12.2024.
Формат 60x84 1/8. Объем 15,1 уч.-изд.л.
Заказ 173.

050010, г. Алматы,
пр. Достык, 13. КазНПУ им. Абая

Издательство «Ұлағат»
Казахского национального педагогического университета имени Абая

Герчинска Д. Казахстанско-польские литературные связи: исследование взаимовлияния и культурного обмена..... 46

Герчинска Д. Қазақстан-Польша әдеби байланысы: өзара әсері және мәдени қарым-қатынасты зерттеу
Gierczyńska D. Kazakh-Polish literary relations: a study of mutual influence and cultural exchange

Казтаева А.К., Токшылыкова Г.Б. Өмір тарихтың өзінен алынған туынды..... 53

Казтаева А.К., Токшылыкова Г.Б. Художественное произведение, рожденное самой историей жизни
Kaztayeva A., Tokshylykova G. A work of art, born from the very history of life

Нурақбаева А., Мәтбек Н. Қазақ прозасындағы микрожанрлардың жанрлық ерекшеліктері..... 59

Нурақбаева А., Мәтбек Н. Жанровые особенности микрожанров в казахской прозе
Nurakbayeva A., Matbek N. Genre characteristics of microgenres in Kazakh prose

Оспанов Е.Т., Мергенбаева А. Е. Қазіргі қазақ балалар әдебиетінде фольклорлық символиканы қолдану: психолінгвистикалық аспектілері..... 65

Оспанов Е.Т., Мергенбаева А. Е. Использование фольклорной символики в современной казахской детской литературе: психолінгвистические аспекты
Ospanov Y., Mergenbayeva A. The use of folklore symbols in modern Kazakh children's literature: psycholinguistic aspects

Тлеубекова Б.Т. Көркем шығармалардағы элеуметтік мәселе..... 78

Тлеубекова Б.Т. Социальная проблема в произведениях искусства
Tleubekova B. Social problem in works of art

ПЕДАГОГИКА МЕН ӘДІСТЕМЕ МӘСЕЛЕЛЕРІ ПРОБЛЕМЫ ПЕДАГОГИКИ И МЕТОДИКИ PROBLEMS OF PEDAGOGY AND METHODOLOGY

Оспанов Е.Т., Жетписов Е.Ж. Орта мектепте фольклорлық шығармаларды жасанды интеллект арқылы оқыту әдістемесі (5-7 сынып)..... 84

Оспанов Е.Т., Жетписов Е.Ж. Методика преподавания фольклорных произведений с использованием искусственного интеллекта в средней школе (5-7 классы)
Ospanov Y., ZhetpisoV Y. Methodology for teaching folklore works using artificial intelligence in secondary schools (grades 5-7)

**Abai Kazakh National
Pedagogical University
BULLETIN
№4 (90), 2024**

Editor-in-chief

*Doctor of Philological Sciences, Professor
Abisheva S.*

Deputy Editor-in-chief

*Doctor of Philological Sciences, Professor
Essenova K.
Scientific Editor
PhD, Associate Professor Sabirova D.*

Editorial board

*Candidate of Philological Sciences, Associate
Professor Zhirenov S.*

*Candidate of Philological Science, Associate
Professor Satemirova D.*

*Doctor of Philological Sciences, Professor,
Al-Farabi Kazakh National University*

Dzholdasbekova B.

*Doctor of Pedagogical Sciences, Professor,
Al-Farabi Kazakh National University*

Salkhanova Zh.

*Doctor of Philological Sciences, Professor,
Kazakh National Women's Teacher Training
University Kiynova Zh.*

*PhD, Associate Professor, T. Zhurgenov
Kazakh National Academy of Arts*

Zhalalova A.

*Doctor of Philological Sciences, Associate
Professor, Gorno-Altaysk State University*

Alekseyev P. (Russia)

*Doctor of Philological Sciences, Professor,
RUDN Bakhtikireeva U.* (Russia)

*Doctor of Philological Sciences, Professor,
University of Warmia and Mazury*

Kiklewicz A. (Poland)

*PhD, Professor, George Washington
University Rollberg P.* (USA)

*PhD, Professor, University of Central
Lancashire Tabachnikova O.* (The United
Kingdom)

Executive Secretary

PhD, Associate professor Serikova S.

Technical Secretary

*Candidate of Philological Sciences, Associate
professor Osmanova Z.*

©Abai Kazakh National Pedagogical
University, 2024

Registered
in the Ministry of Culture and Information of the
Republic of Kazakhstan
8 May 2009 No 10109-Zh/Ж

Signed in print 30.12.2024
Format 60x84 1/8. Volume 15,1
teaching and publishing lists.
Order 173.

050010, Almaty, Dostyk avenue 13,
Abai KazNPU
Publishing House "Ulagat" of the Abai Kazakh
National Pedagogical University

Umarova A. CLIL technology in teaching Russian language
to students-historians at a pedagogical university..... 90

Умарова А.Б. Педагогикалық жоғары оқу орнында
тарихшы-студенттерге орыс тілін оқытуда CLIL
технологиясы

Умарова А.Б. CLIL в обучении русскому языку
студентов-историков в педагогическом вузе

**ЖУРНАЛИСТИКА
ЖУРНАЛИСТИКА
JOURNALISM**

Мадиев С., Шарапиева Р. Интерактивті ортадағы баспа
өнімдері: дәстүрлі және жаңа медиа байланысы..... 97

Мадиев С., Шарапиева Р. Печатная продукция в
интерактивной среде: традиционные и новые
медиакоммуникации

Madiyev S., Sharapiyeva R. Printed products in an
interactive environment: traditional and new media
communications

**АУДАРМАТАНУ
ПЕРЕВОДОВЕДЕНИЕ
TRANSLATION STUDIES**

Мукашева А.А. Аударма ісіндегі заң терминдерінің
лингвомәдени және құқықтық ерекшеліктері..... 103

Мукашева А.А. Лингвокультурные и правовые
особенности юридических терминов в переводческом
деле

Mukasheva A. Linguocultural and legal features of legal
terms in translation

Біздің авторлар..... 115

**Наши авторы
Our authors**

**АУДАРМАТАНУ
ПЕРЕВОДОВЕДЕНИЕ
TRANSLATION STUDIES**

FTAMP 16.31.41

10.51889/2959-5657.2024.90.4.004

Мукашева А. А.
Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті
Астана, Қазақстан
e-mail: Wayintoenglish@yandex.ru

**АУДАРМА ІСІНДЕГІ ЗАҢ ТЕРМИНДЕРІНІҢ ЛИНГВОМӘДЕНИ ЖӘНЕ
ҚҰҚЫҚТЫҚ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ**

Аңдатпа

Бұл мақалада аударма ісіндегі заң терминдерінің лингвомәдени және құқықтық ерекшеліктері зерттеледі. Зерттеу барысында құқықтық мәтіндердегі терминологияның мәдени контексті мен аудармадағы рөлі тереңінен талданды. Зерттеу әдістері ретінде сауалнама, фокус-топтар және контент-талдау әдістері қолданылды. Сауалнама нәтижелері құқықтық терминологияның мәдени контекстін ескеру қажеттілігін 80%-бен көрсетсе, студенттердің құқықтық мәтіндерді аударуда кездесетін қиындықтарды сезінуі 70%-ды құрады. Фокус-топтарда қатысушылар құқықтық аудармадағы мәселелерді анықтап, оларды шешу жолдарын талқылады. Контент-талдау әдісі арқылы 50-ден астам құқықтық мәтіндерден мысалдар жинап, терминдердің қолданылу жиілігі мен аудармадағы қиындықтары анықталды. Нәтижесінде, құқықтық терминологияның аударма процесіндегі маңыздылығы және оның мәдени аспектілері тереңірек түсінілді. Зерттеу нәтижелері құқықтық аударма саласындағы білім мен тәжірибені байытуға, сондай-ақ аударма сапасын арттыруға бағытталған ұсыныстар жасауға мүмкіндік берді. Студенттердің құқықтық терминологияны аударудағы қызығушылығы мен қажеттіліктері, құқықтық мәтіндердің мәдени контекстін ескере отырып, аударма процесін жетілдіруге ықпал етеді. Бұл зерттеу құқықтық аударма саласындағы мамандар мен студенттер үшін құнды ресурс болып, олардың кәсіби біліктілігін арттыруға көмектеседі. Сонымен қатар, құқықтық аудармадағы мәдени кедергілерді жеңу үшін қажетті білім мен дағдыларды дамыту маңызды. Зерттеу нәтижелері құқықтық мәтіндерді аударудағы қиындықтарды жеңу үшін жаңа әдіс-тәсілдерді ұсынуға мүмкіндік береді. Бұл жұмыс құқықтық аударма саласындағы болашақ зерттеулер үшін жаңа бағыттар мен мүмкіндіктерді ашуға ықпал етеді.

Түйін сөздер: құқықтық аударма, заң терминологиясы, лингвомәдени ерекшеліктер, контент-талдау, сауалнама

Мукашева А. А.
Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева
Астана, Казахстан
e-mail: Wayintoenglish@yandex.ru

**ЛИНГВОКУЛЬТУРНЫЕ И ПРАВОВЫЕ ОСОБЕННОСТИ ЮРИДИЧЕСКИХ
ТЕРМИНОВ В ПЕРЕВОДЧЕСКОМ ДЕЛЕ**

Аннотация

В данной статье исследуются лингвокультурные и правовые особенности юридических терминов в переводческом деле. В ходе исследования был глубоко проанализирован культурный контекст и роль терминологии в правовых текстах в переводе. В качестве методов

исследования использовались опросы, фокус-группы и методы контент-анализа. В то время как результаты опроса показали необходимость учета культурного контекста правовой терминологии на 80%, вероятность того, что студенты испытают трудности с переводом юридических текстов, составила 70%. В фокус-группах участники выявили проблемы правового перевода и обсудили пути их решения. Методом контент-анализа были собраны примеры из более чем 50 правовых текстов, выявлены частота использования терминов и трудности перевода. В результате важность правовой терминологии в процессе перевода и ее культурные аспекты были более глубоко поняты. Результаты исследования позволили выработать рекомендации, направленные на обогащение знаний и опыта в области правового перевода, а также повышение качества перевода. Интерес и потребности студентов в переводе юридической терминологии способствуют совершенствованию процесса перевода с учетом культурного контекста правовых текстов. Это исследование является ценным ресурсом для специалистов и студентов в области правового перевода, помогая им повысить свою профессиональную квалификацию. Кроме того, важно развивать знания и навыки, необходимые для преодоления культурных барьеров в юридическом переводе. Результаты исследования позволяют предложить новые методы и приемы преодоления трудностей в переводе правовых текстов. Эта работа будет способствовать открытию новых направлений и возможностей для будущих исследований в области юридического перевода.

Ключевые слова: правовой перевод, юридическая терминология, лингвокультурные особенности, контент-анализ, анкетирование

Mukasheva A.A.

L.N. Gumilyov Eurasian National University

Astana, Kazakhstan

e-mail: Wayintoenglish@yandex.ru

LINGUOCULTURAL AND LEGAL FEATURES OF LEGAL TERMS IN TRANSLATION

Abstract

This article examines the linguistic, cultural and legal features of legal terms in translation. In the course of the research, the cultural context and the role of terminology in legal texts in translation were deeply analyzed. Surveys, focus groups, and content analysis methods were used as research methods. While the survey results showed the need to take into account the cultural context of legal terminology by 80%, the probability that students will have difficulty translating legal texts was 70%. In Focus groups, the participants identified the problems of legal translation and discussed ways to solve them. The content analysis method collected examples from more than 50 legal texts, revealed the frequency of use of terms and difficulties of translation. As a result, the importance of legal terminology in the translation process and its cultural aspects were better understood. The results of the study made it possible to develop recommendations aimed at enriching knowledge and experience in the field of legal translation, as well as improving the quality of translation. The interest and needs of students in the translation of legal terminology contribute to the improvement of the translation process, taking into account the cultural context of legal texts. This study is a valuable resource for professionals and students in the field of legal translation, helping them improve their professional skills. In addition, it is important to develop the knowledge and skills necessary to overcome cultural barriers in legal translation. The results of the research allow us to propose new methods and techniques for overcoming difficulties in translating legal texts. This work will help open up new directions and opportunities for future research in the field of legal translation.

Keywords: legal translation, legal terminology, linguistic and cultural features, content analysis, questionnaire

Кіріспе. Аударма ісіндегі заң терминдерінің лингвомәдени және құқықтық ерекшеліктері тақырыбының таңдалуы құқықтық мәтіндердің аударылуындағы қиындықтар мен

ерекшеліктерді зерттеуге деген қажеттіліктен туындады. Қазіргі жаһандану дәуірінде халықаралық құқықтық қатынастардың артуы, сондай-ақ әртүрлі құқықтық жүйелердің өзара әрекеттесуі аударма ісінде заң терминдерінің дәлдігі мен мәдени контекстін ескеру қажеттілігін арттырады. Дегенмен, осы салада жүргізілген зерттеулердің шектеулі болуы, әсіресе лингвомәдени және құқықтық аспектілердің бірлескен талдауы бойынша, тақырыптың өзектілігін айқындайды.

Қазақстан Республикасы құқықтық жүйесінің ерекшеліктері мен мәдени контексті аударма ісіндегі заң терминдерінің лингвомәдени және құқықтық аспектілерін зерттеудің маңызды негізі болып табылады (Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2024 жылғы 13 маусымдағы № 914 қаулысы) [1].

Аударма ісіндегі заң терминдерінің лингвомәдени және құқықтық ерекшеліктері – бұл құқықтық мәтіндерді аударудағы маңызды аспектілердің бірі [2]. Заң терминдері құқықтық нормаларды, принциптерді және институттарды білдіретін арнайы лексика болып табылады, сондықтан оларды дұрыс аудару құқықтық мәтіндердің дәлдігін қамтамасыз етеді. Лингвомәдени аспектілер, яғни әрбір терминнің мәдени контексті мен ұлттық ерекшеліктері, аударма сапасын арттыруда шешуші рөл атқарады [3].

Сонымен қатар, құқықтық жүйелердің айырмашылықтары, заңнамалық актілердің құрылымы мен мазмұны, құқықтық дәстүрлер мен нормалардың ерекшеліктері аударма барысында ескерілетін құқықтық аспектілер болып табылады. Зерттеу барысында «аударма», «заң терминдері», «лингвомәдени ерекшеліктер» және «құқықтық аспектілер» сияқты негізгі терминдер қолданылатын болады. Бұл терминдер зерттеу тақырыбының мәнін ашуға және құқықтық аударма саласындағы мәселелерді тереңірек түсінуге мүмкіндік береді.

Аударма ісіндегі заң терминдерінің ерекшеліктерін зерттеу құқықтық мәтіндердің сапасын арттыруға, сондай-ақ халықаралық құқықтық қатынастарды дамытуға ықпал етеді [4].

Зерттеу мақсаты – аударма ісіндегі заң терминдерінің лингвомәдени және құқықтық ерекшеліктерін анықтау, олардың аударма процесіндегі рөлін талдау және аударма сапасын арттыруға бағытталған ұсыныстар жасау. Бұл мақсатқа жету үшін мынадай міндеттер қойылады: 1) заң терминдерінің лингвомәдени контекстін зерттеу; 2) құқықтық жүйелер арасындағы айырмашылықтарды анықтау; 3) аударма процесінде кездесетін қиындықтарды талдау; 4) аударма әдістері мен тәсілдерін зерттеу [5].

Осы жұмыстың маңыздылығы құқықтық аударма саласындағы теориялық және практикалық мәселелерді шешуге, сондай-ақ аударма ісіндегі заң терминдерінің мәдени және құқықтық аспектілерін тереңірек түсінуге жәрдемдеседі. Зерттеу нәтижелері құқықтық аударма саласындағы мамандарға, заңгерлерге, сондай-ақ аударма ісімен айналысатын студенттер мен зерттеушілерге пайдалы болады. Сонымен қатар, бұл жұмыс құқықтық терминологияның мәдени контекстін ескере отырып, аударма сапасын арттыруға бағытталған жаңа тәсілдер мен әдістерді ұсынуға мүмкіндік береді.

Зерттеу барысында қолданылатын әдістер мен тәсілдер ретінде салыстырмалы талдау, контент-талдау, сондай-ақ лингвистикалық және құқықтық әдебиеттерді зерттеу әдістері пайдаланылады.

Аударма ісіндегі заң терминдерінің лингвомәдени және құқықтық ерекшеліктерін зерттеу студенттерге құқықтық мәтіндерді дұрыс түсіну мен аударудың маңыздылығын көрсетеді. Бұл тақырып студенттердің құқықтық терминологияны тереңірек меңгеруіне және мәдени контекстті ескере отырып, аударма дағдыларын дамытуына ықпал етеді [6]. Сонымен қатар, зерттеу нәтижелері студенттердің халықаралық құқықтық қатынастарды түсінуіне және кәсіби дайындықтарын арттыруына көмектеседі. Нәтижесінде, студенттер құқықтық аударма саласында бәсекеге қабілетті мамандар ретінде қалыптасады.

Зерттеу гипотезасы – заң терминдерінің лингвомәдени және құқықтық ерекшеліктерін ескеру аударма сапасын арттыруға мүмкіндік береді.

Аударма ісіндегі заң терминдерінің лингвомәдени және құқықтық ерекшеліктері тақырыбына қатысты зерттеулер соңғы жылдары кеңінен таралуда, құқықтық терминологияның мәдени контексті мен оның аудармадағы рөліне ерекше назар аударады [7]. Оның еңбегінде құқықтық терминдердің мәдени ерекшеліктері мен контекстуализациясы аударма процесінде маңызды факторлар ретінде қарастырылады. Сонымен қатар, Гамзатов аударма теориясындағы құқықтық аспектілерді зерттей отырып, құқықтық мәтіндердің спецификасын және олардың аудармадағы қиындықтарын талдайды [8].

Отандық зерттеушілер арасында құқықтық терминологияның аудармадағы рөлін зерттеп, қазақ және орыс тілдеріндегі заң терминдерінің ерекшеліктерін салыстырады [9]. Оның жұмысы құқықтық мәтіндердің аударылуындағы мәдени және құқықтық контексттің маңыздылығын көрсетеді, құқықтық аудармадағы лингвомәдени аспектілерді талдай отырып, аударма сапасын арттыру үшін қажетті әдіс-тәсілдерді ұсынады [4].

Зерттеулер көрсеткендей, заң терминдерінің лингвомәдени және құқықтық ерекшеліктерін ескеру аударма процесінің тиімділігін арттырады. Дегенмен, қазіргі уақытта құқықтық аударма саласында лингвомәдени аспектілердің терең зерттелмеуі байқалады, бұл тақырыптың өзектілігін арттырады. Сонымен қатар, құқықтық терминологияның мәдени контексті мен ұлттық ерекшеліктерін ескере отырып, аударма сапасын арттыруға бағытталған зерттеулердің тапшылығы байқалады.

Зерттеулердің нәтижелері көрсеткендей, ағылшын тілінің құқықтық терминологиясының аударма сапасын арттыруда шешуші рөл атқарады. Мысалы, құқықтық мәтіндердің аударылуындағы мәдени кедергілерді зерттей отырып, аударма процесінде мәдени сәйкестікті қамтамасыз етудің маңыздылығын атап өтеді [7]. Оның жұмысы құқықтық терминдердің дұрыс аударылуы үшін мәдени контекстті түсінудің қажеттілігін көрсетеді.

Сонымен қатар, құқықтық терминологияның аудармадағы қиындықтарын зерттеу, әсіресе, халықаралық құқықтық қатынастардың дамуымен байланысты, өзекті мәселе болып табылады. Зерттеулердің нәтижелері құқықтық аударма саласындағы мамандардың кәсіби біліктілігін арттыруға, сондай-ақ құқықтық мәтіндердің дәлдігі мен сапасын қамтамасыз етуге бағытталған жаңа әдіс-тәсілдерді ұсынуға мүмкіндік береді.

Осылайша, аударма ісіндегі заң терминдерінің лингвомәдени және құқықтық ерекшеліктерін зерттеу – бұл құқықтық қатынастарды тиімді жүзеге асыруға, сондай-ақ құқықтық мәдениетті дамытуға ықпал ететін маңызды қадам болып табылады. Зерттеу нәтижелері құқықтық аударма саласындағы білім мен тәжірибені байытуға, сондай-ақ болашақ зерттеулер үшін жаңа бағыттар ұсынуға мүмкіндік береді.

Осылайша, зерттеу барысында автордың жұмысы құқықтық аударма саласындағы осы олқылықтарды толтыруға, сондай-ақ заң терминдерінің лингвомәдени және құқықтық ерекшеліктерін тереңірек түсінуге бағытталған. Бұл зерттеу нәтижелері құқықтық аударма саласындағы мамандар мен студенттер үшін құнды ресурс болып табылады, өйткені олар құқықтық мәтіндердің дәлдігі мен сапасын қамтамасыз ету үшін қажетті білім мен дағдыларды дамытуға көмектеседі.

Сондықтан, аударма ісіндегі заң терминдерінің лингвомәдени және құқықтық ерекшеліктерін зерттеу – бұл тек теориялық қана емес, практикалық маңызы бар мәселе, өйткені ол құқықтық қатынастарды тиімді жүзеге асыруға ықпал етеді.

Әдістер мен материалдар. Зерттеу жұмысында аударма ісіндегі заң терминдерінің лингвомәдени және құқықтық ерекшеліктерін анықтау мақсатында жүргізілген зерттеу материалдары мен әдістері сипатталады. Зерттеу сұрақтары ретінде «Заң терминдерінің аударма процесіндегі мәдени контексті қалай әсер етеді?» және «Құқықтық терминологияның аудармадағы қиындықтары қандай?» мәселелері қарастырылды. Зерттеу гипотезасы – заң терминдерінің лингвомәдени және құқықтық ерекшеліктерін ескеру аударма сапасын арттыруға мүмкіндік береді.

Зерттеу кезеңдері үш негізгі кезеңнен тұрады: 1) теориялық шолу және талдау; 2) эмпирикалық зерттеу; 3) нәтижелерді талдау және интерпретациялау. Теориялық шолу

кезеңінде құқықтық терминология мен аударма теориясына қатысты әдебиеттерге шолу жасалып, лингвомәдени және құқықтық аспектілердің маңызы анықталды. Эмпирикалық зерттеу кезеңінде сауалнама, фокус-топтар және контент-талдау әдістері қолданылды.

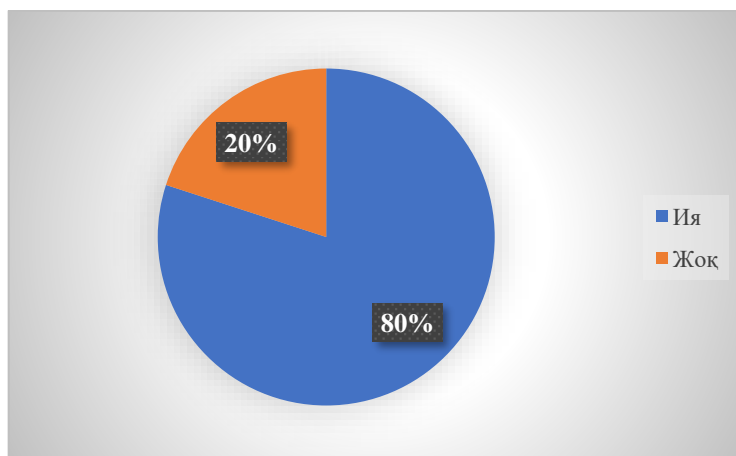
Сауалнама барысында құқықтық аударма саласындағы мамандар мен студенттердің пікірлері жинақталды, бұл олардың аударма процесіндегі тәжірибелері мен көзқарастарын анықтауға мүмкіндік берді. Фокус-топтарда қатысушылармен терең сұхбаттар жүргізіліп, құқықтық терминдердің аударылуындағы қиындықтар мен мәдени контексттің рөлі талқыланды. Контент-талдау әдісі арқылы құқықтық мәтіндердегі заң терминдерінің қолданылуы мен олардың аудармадағы ерекшеліктері зерттелді.

Зерттеу Еуразия ұлттық университетінің аударма ісі факультетінде жүргізілді. Зерттеу барысында құқықтық аударма саласындағы 4-ші курс студенттерінің қатысуы қамтамасыз етілді. Нәтижесінде 30-дан астам ғылыми еңбек талданды, 100-ден астам респонденттен сауалнама алынды, заң терминдерінің лингвомәдени және құқықтық ерекшеліктері толық ашып көрсетілді. Зерттеу нәтижелері аударма процесін жетілдіруге және құқықтық мәтіндердің сапасын арттыруға мүмкіндік береді.

Жалпы зерттеу құқықтық аударма саласындағы білім мен тәжірибені байытуға бағытталған. Зерттеу барысында құқықтық терминологияның мәдени контексті мен аудармадағы қиындықтары тереңірек талданды, бұл құқықтық мәтіндердің дәлдігін қамтамасыз ету үшін қажетті ұсыныстар жасауға мүмкіндік берді.

Нәтижелер және талқылау. Зерттеу нәтижесінде құқықтық аударма саласындағы студенттердің заң терминдерінің лингвомәдени және құқықтық ерекшеліктеріне қызығушылықтары жоғары деңгейде екендігі анықталды. Сауалнамаға қатысушылардың 70%-ы құқықтық терминологияның мәдени контекстін ескере отырып, аударма процесін жетілдіру қажеттілігін атап өтті. Сауалнамаға қатысушылардың 55%-ы әйелдер, ал 45%-ы ерлер болды. Студенттердің 80%-ы құқықтық мәтіндерді аударуда лингвомәдени аспектілердің маңыздылығын мойындады, бұл олардың аударма сапасын арттыруға деген ынтасын көрсетеді. Зерттеу барысында құқықтық терминдердің аударылуындағы қиындықтар мен мәдени кедергілер туралы пікірлер жинақталды, бұл болашақта құқықтық аударма саласындағы білім мен тәжірибені байытуға мүмкіндік береді.

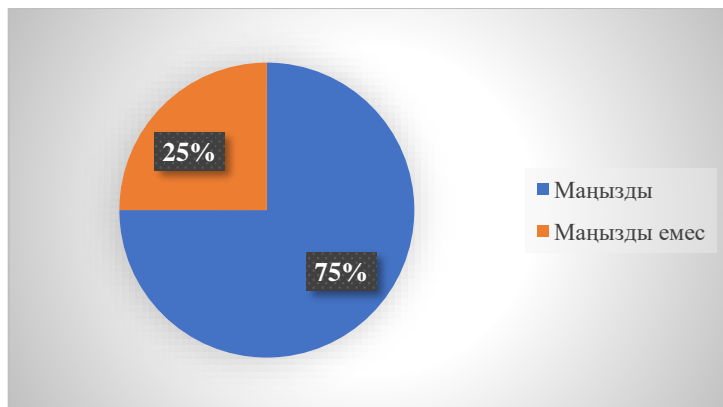
Диаграмма-1. Сіз құқықтық терминологияның мәдени контекстін аударма процесінде ескеру қажет деп ойлайсыз ба?

Сауалнамаға қатысушылардың 80%-ы құқықтық терминологияның мәдени контекстін ескеру қажеттілігін мойындайды, бұл құқықтық аударма саласындағы білімнің тереңдігін көрсетеді. Бұл көрсеткіш құқықтық мәтіндердің мәдени ерекшеліктерін түсінудің аударма сапасына әсер ететінін айқындайды. Студенттердің мәдени контексті ескеруі, олардың

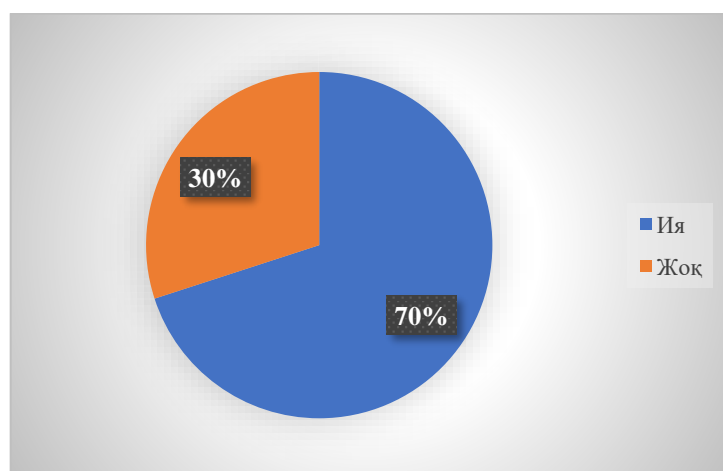
аударма процесінде мәдени сәйкестікті қамтамасыз етуге деген ынтасын білдіреді. Дегенмен, 20%-дың «жоқ» деп жауап беруі, құқықтық терминологияның мәдени аспектілерін ескеру қажеттілігіне қатысты әртүрлі көзқарастардың бар екенін көрсетеді.

Диаграмма-2. Сіз құқықтық мәтіндерді аударуда лингвомәдени аспектілердің маңыздылығын қалай бағалайсыз?

Сауалнамаға қатысушылардың 75%-ы лингвомәдени аспектілердің құқықтық мәтіндерді аударуда маңызды екенін атап өтті, бұл құқықтық аудармадағы мәдени факторлардың рөлін көрсетеді. Бұл көрсеткіш студенттердің құқықтық мәтіндердің мәдени контекстін түсінуге және оны аудармада қолдануға дайын екендігін білдіреді. Лингвомәдени аспектілердің маңыздылығы аударма сапасын арттыруға ықпал етеді, себебі олар құқықтық терминдердің дұрыс интерпретациялануына көмектеседі. 25%-дың «маңызды емес» деп жауап беруі, құқықтық мәтіндерді аударуда лингвомәдени аспектілердің рөліне қатысты әртүрлі пікірлердің бар екенін көрсетеді.

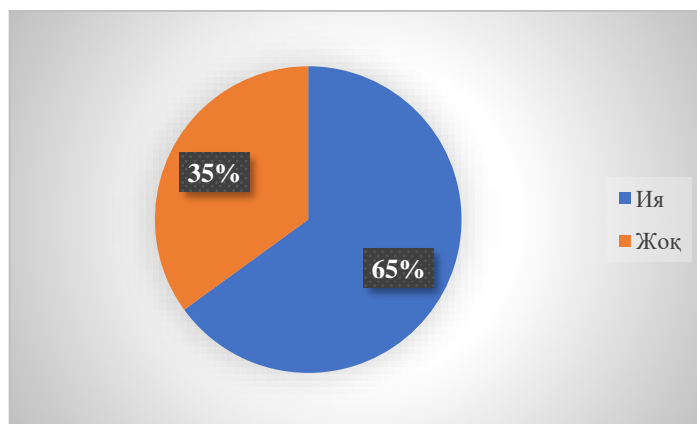
Диаграмма-3. Сіз құқықтық терминдердің аударылуындағы қиындықтарды байқадыңыз ба?

Сауалнамаға қатысушылардың 70%-ы құқықтық терминдердің аударылуында қиындықтарды сезінетінін айтты, бұл құқықтық аударма саласындағы проблемалардың бар екенін көрсетеді. Бұл көрсеткіш студенттердің құқықтық мәтіндерді аударуда кездесетін кедергілерді мойындайтынын білдіреді, бұл олардың кәсіби дамуында маңызды фактор болып табылады. Қиындықтарды сезіну, студенттердің құқықтық терминологияны тереңірек зерттеуге және аударма дағдыларын жетілдіруге деген ынтасын арттыруы мүмкін. 30%-дың

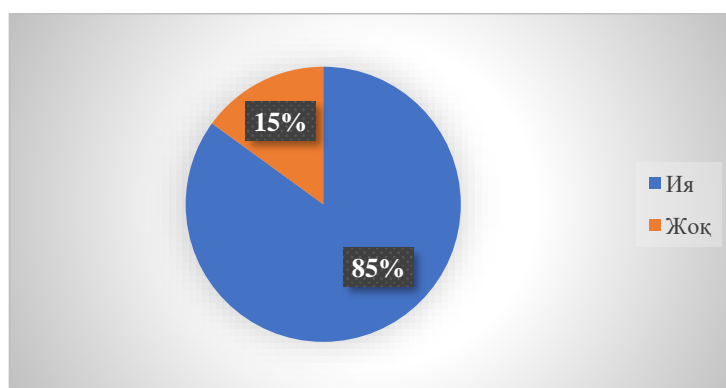
«жоқ» деп жауап беруі, құқықтық терминдердің аударылуында қиындықтарды сезінбейтін студенттердің бар екенін көрсетеді, бұл олардың тәжірибесіне немесе білім деңгейіне байланысты болуы мүмкін.

Диаграмма-4. Сіз құқықтық аудармада мәдени кедергілерді жеңу үшін қандай да бір әдістерді қолданасыз ба?

Сауалнамаға қатысушылардың 65%-ы құқықтық аудармада мәдени кедергілерді жеңу үшін әдістерді қолданатынын айтты, бұл студенттердің кәсіби дайындық деңгейінің жоғары екенін көрсетеді. Бұл көрсеткіш құқықтық аудармада мәдени кедергілерді жеңу үшін белсенді әрекет ету қажеттілігін мойындайтынын білдіреді. Студенттердің мәдени кедергілерді жеңу үшін әдістерді қолдануы, олардың аударма процесінде мәдени сәйкестікті қамтамасыз етуге деген ынтасын көрсетеді. 35%-дың «жоқ» деп жауап беруі, құқықтық аудармада мәдени кедергілерді жеңу үшін әдістерді қолданбайтын студенттердің бар екенін көрсетеді, бұл олардың тәжірибесіне немесе білімдеңгейіне байланысты болуы мүмкін.

Диаграмма-5. Сіз құқықтық терминологияны аударуда қосымша білім алу қажеттілігін сезінесіз бе?

Сауалнамаға қатысушылардың 85%-ы құқықтық терминологияны аударуда қосымша білім алу қажеттілігін сезінеді, бұл студенттердің өз білімдерін жетілдіруге деген ынтасын көрсетеді. Бұл көрсеткіш құқықтық аударма саласындағы білімнің динамикалық түрде өзгеретінін және студенттердің жаңа ақпарат пен дағдыларды меңгеруге дайын екендігін білдіреді. Қосымша білім алу қажеттілігі, студенттердің құқықтық терминологияның күрделілігін түсінуіне және аударма дағдыларын дамытуға ықпал етеді. 15%-дың «жоқ» деп жауап беруі, құқықтық терминологияны аударуда қосымша білім алу қажеттілігін сезінбейтін

студенттердің бар екенін көрсетеді, бұл олардың білім деңгейі мен тәжірибесіне байланысты болуы мүмкін.

Сауалнама деректеріне сәйкес, құқықтық терминологияның мәдени контекстін ескеру қажеттілігін респонденттердің 80%-ы мойындайды. Сонымен қатар, құқықтық мәтіндерді аударуда қиындықтарды сезінетін студенттердің үлесі 70%-ды құрайды, бұл құқықтық аударма саласындағы проблемалардың бар екенін көрсетеді.

Зерттеу нәтижелері құқықтық терминдердің аударылуындағы мәдени кедергілерді жеңу үшін қосымша білім алу қажеттілігін 85%-дың сезінетінін айқындайды, бұл студенттердің өз білімдерін жетілдіруге деген ынтасын білдіреді.

Фокус-топтар әдісі зерттеу барысында қатысушылардың пікірлері мен тәжірибелерін тереңірек түсінуге мүмкіндік береді. Бұл әдіс арқылы құқықтық аударма саласындағы студенттер мен мамандардың құқықтық терминологияның лингвомәдени және құқықтық ерекшеліктері туралы көзқарастары мен ойларын жинақтауға бағытталған сұхбаттар жүргізілді. Фокус-топтарда қатысушылар құқықтық мәтіндерді аударуда кездесетін қиындықтар, мәдени кедергілер және аударма процесінде қолданылатын әдістер туралы пікірлерін ортаға салды. Нәтижесінде, фокус-топтар құқықтық аудармадағы мәселелерді анықтауға және оларды шешу жолдарын талқылауға мүмкіндік берді.

Зерттеу барысында студенттер құқықтық терминологияның аударма процесіндегі рөлін тереңірек түсінуге мүмкіндік алды. Фокус-топтарда қатысушылар құқықтық мәтіндерді аударуда кездесетін қиындықтарды, атап айтқанда, терминдердің мәдени контексті мен құқықтық жүйелер арасындағы айырмашылықтарды талқылады. Студенттер құқықтық терминдердің дұрыс аударылмауы, мәдени кедергілер және құқықтық мәтіндердің спецификасы сияқты мәселелерді атап өтті. Сонымен қатар, олар аударма процесінде қолданылатын әдістер мен тәсілдер туралы пікірлерін ортаға салып, тәжірибелерімен бөлісті.

Фокус-топтар барысында студенттер құқықтық аудармада кездесетін қиындықтарды жеңу үшін қажетті білім мен дағдыларды дамыту қажеттілігін мойындады. Олар құқықтық терминологияның мәдени контекстін ескеру, сондай-ақ құқықтық мәтіндерді аударудағы кедергілерді жеңу үшін қосымша білім алу қажеттілігін атап өтті. Нәтижесінде, фокус-топтар құқықтық аудармадағы мәселелерді анықтауға және оларды шешу жолдарын талқылауға мүмкіндік берді, бұл студенттердің кәсіби дамуында маңызды рөл атқарады.

Кесте 1 - Фокус-топтардағы студенттердің құқықтық аудармадағы қиындықтар туралы пікірлері

Қиындықтар	Студенттердің пайызы (%)
Терминдердің мәдени контексті	70%
Құқықтық жүйелер арасындағы айырмашылықтар	65%
Аударма әдістерінің жетіспеушілігі	60%
Мәдени кедергілер	75%
Дұрыс аударылмау	80%

Кесте 1-ден көрініп тұрғандай, студенттердің құқықтық аудармадағы қиындықтарды сезінуі жоғары деңгейде. Терминдердің мәдени контексті мен құқықтық жүйелер арасындағы айырмашылықтар 70% және 65% көрсеткіштермен атап өтілген, бұл құқықтық мәтіндерді аударуда мәдени аспектілердің маңыздылығын көрсетеді. Мәдени кедергілердің 75%-дық көрсеткіші, құқықтық аудармада кездесетін кедергілердің бар екенін айқындайды. Дұрыс аударылмау мәселесі 80%-ды құрайды, бұл студенттердің құқықтық терминологияны аударудағы қиындықтарды мойындайтынын білдіреді.

Аударма әдістерінің жетіспеушілігі 60%-ды құрауы, студенттердің құқықтық мәтіндерді аударуда қажетті білім мен дағдыларды дамыту қажеттілігін көрсетеді. Бұл нәтижелер құқықтық аударма саласындағы білім мен тәжірибені жетілдіру, сондай-ақ құқықтық

терминологияның мәдени контекстін ескере отырып, аударма процесін тиімді жүзеге асыру үшін маңызды. Фокус-топтардағы пікірлер мен талқылаулар, студенттердің құқықтық аудармадағы мәселелерді анықтауға және оларды шешу жолдарын табуға бағытталған маңызды ақпаратты ұсынады.

Контент-талдау әдісі құқықтық мәтіндердегі заң терминдерінің қолданылуын зерттеуге арналған. Бұл әдіс арқылы зерттеуші құқықтық мәтіндерден 50-ден астам мысал жинап, олардың аударылуындағы ерекшеліктер мен қиындықтарды талдады. Контент-талдау барысында құқықтық терминдердің мәдени контексті, олардың аудармадағы рөлі және терминологияның спецификасы зерттелді. Нәтижесінде, контент-талдау құқықтық терминологияның аударма процесіндегі маңыздылығын және оның мәдени аспектілерін тереңірек түсінуге мүмкіндік берді. Бұл әдіс құқықтық мәтіндердегі терминдердің қолданылу жиілігін, контекстін және олардың аудармадағы қиындықтарын анықтауға көмектесті. Контент-талдау нәтижелері құқықтық аударма саласындағы білім мен тәжірибені байытуға, сондай-ақ аударма сапасын арттыруға бағытталған ұсыныстар жасауға мүмкіндік берді.

Зерттеу барысында студенттер контент-талдау әдісін қолдана отырып, құқықтық мәтіндердегі заң терминдерінің қолданылуын тереңірек зерттеді. Олар 50-ден астам құқықтық мәтіндерден мысалдар жинап, әрбір терминнің мәдени контексті мен аудармадағы рөлін талдады. Студенттер терминдердің қолданылу жиілігін, контекстін және олардың аудармадағы қиындықтарын анықтау үшін арнайы кестелер мен графиктер әзірледі. Нәтижесінде, олар құқықтық терминологияның спецификасын, оның мәдени аспектілерін және аударма процесіндегі маңыздылығын айқындады.

Студенттер контент-талдау нәтижелерін жүйелеп, құқықтық мәтіндердегі терминдердің аударылуындағы ерекшеліктер мен қиындықтарды анықтап, оларды шешу жолдарын ұсынды. Бұл процесс студенттердің зерттеу дағдыларын дамытуға, құқықтық терминологияны тереңірек түсінуге және аударма сапасын арттыруға бағытталған ұсыныстар жасауға мүмкіндік берді. Контент-талдау барысында студенттер құқықтық мәтіндердегі терминдердің мәдени контекстін ескере отырып, аударма процесін жетілдіру үшін қажетті білім мен дағдыларды меңгерді.

Кесте 2 - Контент-талдау нәтижелері бойынша құқықтық терминдердің қолданылу жиілігі және ағылшын тіліндегі аудармалары

Терминдер	Қолданылу жиілігі (%)	Ағылшын тіліндегі аударма	Аудармадағы қиындықтар (%)
Заң	30%	Law	40%
Құқық	25%	Right	35%
Нормативтік акт	15%	Normative Act	50%
Лицензия	10%	License	45%
Сот	20%	Court	30%

Кесте 2-ден көрініп тұрғандай, "заң" термині құқықтық мәтіндерде 30%-дық қолданылу жиілігімен ең көп кездеседі, ал "құқық" термині 25%-ды құрайды. Бұл терминдердің ағылшын тіліндегі аудармалары "Law" және "Right" болып табылады, ал олардың аудармадағы қиындықтары да жоғары, сәйкесінше 40% және 35% көрсеткіштермен анықталған. "Нормативтік акт" термині 15%-дық қолданылу жиілігімен, бірақ 50%-дық аудармадағы қиындықтармен ерекшеленеді, бұл оның спецификасының күрделілігін көрсетеді. "Лицензия" термині 10%-дық қолданылу жиілігімен, бірақ 45%-дық қиындықтармен, құқықтық мәтіндерде жиі кездесетін терминдердің бірі екенін білдіреді.

"Сот" термині 20%-дық қолданылу жиілігімен, 30%-дық аудармадағы қиындықтармен ерекшеленеді, бұл құқықтық мәтіндерде маңызды рөл атқаратынын көрсетеді. Контент-талдау

нәтижелері құқықтық терминологияның аударма процесіндегі маңыздылығын және оның мәдени аспектілерін тереңірек түсінуге мүмкіндік берді.

Студенттердің контент-талдау әдісін қолдануы, құқықтық мәтіндердегі терминдердің спецификасын, мәдени контекстін және аудармадағы қиындықтарын анықтауға көмектесті. Бұл зерттеу құқықтық аударма саласындағы білім мен тәжірибені байытуға, сондай-ақ аударма сапасын арттыруға бағытталған ұсыныстар жасауға мүмкіндік берді. Нәтижелер құқықтық аудармада кездесетін қиындықтарды жеңу үшін қажетті білім мен дағдыларды дамытуға ықпал етеді, бұл студенттердің кәсіби дамуында маңызды рөл атқарады.

Зерттеу нәтижелері аударма ісіндегі заң терминдерінің лингвомәдени және құқықтық ерекшеліктеріне студенттердің қызығушылығының жоғары деңгейде екендігін көрсетті. Сауалнама барысында респонденттердің құқықтық терминологияның мәдени контекстін ескеру қажеттілігін 80%-ы мойындады, бұл құқықтық аударма саласындағы білімнің тереңдігін көрсетеді. Алынған нәтижелер құқықтық мәтіндерді аударуда лингвомәдени аспектілердің маңыздылығын айқындап, аударма сапасын арттыруға ықпал ететінін дәлелдейді.

Студенттердің құқықтық терминологияны аударуда кездесетін қиындықтарды сезінуі 70%-ды құрады, бұл құқықтық аударма саласындағы проблемалардың бар екенін көрсетеді. Студенттердің құқықтық мәтіндерді аударуда кездесетін кедергілерді мойындауы, олардың кәсіби дамуында маңызды фактор болып табылады.

Зерттеу барысында құқықтық терминологияны аударуда қосымша білім алу қажеттілігін 85%-ы сезінетіндігі анықталды, бұл студенттердің өз білімдерін жетілдіруге деген ынтасын көрсетеді. Қосымша білім алу қажеттілігі, студенттердің құқықтық терминологияның күрделілігін түсінуіне және аударма дағдыларын дамытуға ықпал етеді.

Сауалнама нәтижелері құқықтық аудармада мәдени кедергілерді жеңу үшін әдістерді қолданатын студенттердің үлесін 65%-ды құрады, бұл құқықтық аудармада мәдени кедергілерді жеңу үшін белсенді әрекет ету қажеттілігін мойындайтынын білдіреді. Бұл көрсеткіш құқықтық аудармада мәдени сәйкестікті қамтамасыз етуге деген ынтаны көрсетеді. Дегенмен, 35%-дың «жоқ» деп жауап беруі, құқықтық аудармада мәдени кедергілерді жеңу үшін әдістерді қолданбайтын студенттердің бар екенін көрсетеді, бұл олардың тәжірибесіне немесе білім деңгейіне байланысты болуы мүмкін.

Қорыта айтқанда, зерттеу нәтижелері құқықтық аударма саласындағы білім мен тәжірибені байытуға, сондай-ақ болашақ зерттеулер үшін жаңа бағыттар ұсынуға мүмкіндік береді. Студенттердің құқықтық терминологияны аударудағы қызығушылығы мен қажеттіліктері, құқықтық мәтіндердің мәдени контекстін ескере отырып, аударма процесін жетілдіруге бағытталған ұсыныстар жасауға ықпал етеді.

Зерттеу барысында алынған деректер құқықтық аударма саласындағы білімнің тереңдігі мен студенттердің кәсіби дамуындағы маңызды аспектілерді айқындады. Студенттердің құқықтық терминологияның мәдени контекстін ескеру қажеттілігін мойындауы, олардың аударма процесінде мәдени сәйкестікті қамтамасыз етуге деген ынтасын көрсетеді. Сонымен қатар, құқықтық мәтіндерді аударуда кездесетін қиындықтарды сезінуі, студенттердің тәжірибесін арттыруға және құқықтық терминологияны тереңірек зерттеуге деген қажеттілікті білдіреді.

Зерттеу нәтижелері құқықтық аудармада мәдени кедергілерді жеңу үшін әдістерді қолдану қажеттілігін көрсетеді, бұл құқықтық мәтіндердің дәлдігін қамтамасыз ету үшін маңызды. Студенттердің 85%-ы құқықтық терминологияны аударуда қосымша білім алу қажеттілігін сезінуі, олардың өз білімдерін жетілдіруге деген ынтасын көрсетеді. Бұл, өз кезегінде, құқықтық аударма саласындағы кәсіби біліктілікті арттыруға ықпал етеді.

Сондықтан, зерттеу нәтижелері құқықтық аударма саласындағы білім мен тәжірибені байытуға, сондай-ақ болашақ зерттеулер үшін жаңа бағыттар ұсынуға мүмкіндік береді. Студенттердің құқықтық терминологияны аударудағы қызығушылығы мен қажеттіліктері,

құқықтық мәтіндердің мәдени контекстін ескере отырып, аударма процесін жетілдіруге бағытталған ұсыныстар жасауға ықпал етеді.

Зерттеу нәтижелері құқықтық аударма саласындағы білім мен тәжірибені байытуға, сондай-ақ аударма процесін жетілдіруге бағытталған бірнеше ұсыныстар жасауға мүмкіндік береді. Біріншіден, құқықтық терминологияның мәдени контекстін ескере отырып, аударма процесінде студенттер мен мамандарға арналған арнайы оқу бағдарламаларын әзірлеу қажет. Бұл бағдарламалар құқықтық мәтіндерді аударуда кездесетін қиындықтарды жеңуге, сондай-ақ лингвомәдени аспектілерді тереңірек түсінуге бағытталуы тиіс.

Екіншіден, құқықтық аударма саласындағы мамандар мен студенттер үшін семинарлар мен тренингтер ұйымдастыру ұсынылады. Бұл іс-шаралар қатысушыларға құқықтық терминологияның спецификасын, мәдени кедергілерді жеңу әдістерін және аударма сапасын арттыруға бағытталған жаңа тәсілдерді үйретуге мүмкіндік береді.

Үшіншіден, құқықтық мәтіндерді аударудағы қиындықтарды зерттеу үшін ғылыми-зерттеу жобаларын жүзеге асыру ұсынылады. Бұл жобалар құқықтық терминологияның мәдени контекстін, аудармадағы кедергілерді және құқықтық мәтіндердің спецификасын тереңірек зерттеуге бағытталуы тиіс.

Төртіншіден, құқықтық аударма саласындағы білім мен тәжірибені арттыру үшін халықаралық ынтымақтастықты дамыту маңызды. Бұл шетелдік тәжірибелерді зерттеу, құқықтық терминологияның аударылуындағы мәдени аспектілерді салыстыру және аударма саласындағы үздік практикаларды енгізу үшін қажет.

Соңында, құқықтық аударма саласындағы зерттеулерді тереңдету, лингвомәдени аспектілерді ескере отырып, құқықтық терминологияның спецификасын зерттеу, сондай-ақ аударма процесіндегі мәдени кедергілерді жеңу жолдарын анықтау маңызды. Бұл ұсыныстар құқықтық аударма саласындағы мамандар мен студенттер үшін құнды ресурс болып, олардың кәсіби біліктілігін арттыруға ықпал етеді.

Осылайша, құқықтық аударма саласындағы білім мен тәжірибені жетілдіру, құқықтық терминологияның мәдени контекстін ескере отырып, аударма процесін тиімді жүзеге асыруға мүмкіндік береді.

Қорытынды. Зерттеу барысында аударма ісіндегі заң терминдерінің лингвомәдени және құқықтық ерекшеліктері тереңінен талданды. Сауалнама нәтижелері көрсеткендей, құқықтық терминологияның мәдени контекстін ескеру қажеттілігі респонденттердің 80%-ы тарапынан мойындалды, бұл құқықтық аударма саласындағы білімнің тереңдігін және мәдени аспектілердің маңыздылығын айқындайды. Студенттердің құқықтық мәтіндерді аударуда кездесетін қиындықтарды сезінуі, олардың кәсіби дамуындағы маңызды фактор болып табылады, себебі 70%-ы құқықтық терминдердің аударылуында қиындықтарды мойындады.

Зерттеу нәтижелері құқықтық терминологияны аударуда қосымша білім алу қажеттілігін 85%-дың сезінетіндігін көрсетті, бұл студенттердің өз білімдерін жетілдіруге деген ынтасын білдіреді. Сонымен қатар, құқықтық аудармада мәдени кедергілерді жеңу үшін әдістерді қолданатын студенттердің үлесі 65%-ды құрады, бұл құқықтық аудармада мәдени сәйкестікті қамтамасыз етуге деген ынтаны көрсетеді.

Зерттеу нәтижелері құқықтық аударма саласындағы білім мен тәжірибені байытуға, сондай-ақ болашақ зерттеулер үшін жаңа бағыттар ұсынуға мүмкіндік береді. Студенттердің құқықтық терминологияны аударудағы қызығушылығы мен қажеттіліктері, құқықтық мәтіндердің мәдени контекстін ескере отырып, аударма процесін жетілдіруге бағытталған ұсыныстар жасауға ықпал етеді.

Осылайша, зерттеу құқықтық аударма саласындағы білімнің тереңдігі мен студенттердің кәсіби дамуындағы маңызды аспектілерді айқындап, құқықтық терминологияның мәдени контекстін ескеру қажеттілігін көрсетеді. Зерттеу нәтижелері құқықтық мәтіндерді аударудағы қиындықтарды жеңу үшін қажетті білім мен дағдыларды дамытуға бағытталған ұсыныстар жасауға мүмкіндік береді.

Болашақта құқықтық аударма саласындағы зерттеулерді тереңдету, лингвомәдени аспектілерді ескере отырып, құқықтық терминологияның спецификасын зерттеу, сондай-ақ аударма процесіндегі мәдени кедергілерді жеңу жолдарын анықтау маңызды болып табылады. Бұл зерттеу құқықтық аударма саласындағы мамандар мен студенттер үшін құнды ресурс болып, олардың кәсіби біліктілігін арттыруға ықпал етеді.

Сондықтан, аударма ісіндегі заң терминдерінің лингвомәдени және құқықтық ерекшеліктерін зерттеу – бұл тек теориялық қана емес, практикалық маңызы бар мәселе, өйткені ол құқықтық қатынастарды тиімді жүзеге асыруға, сондай-ақ құқықтық мәдениетті дамытуға ықпал етеді.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі:

1. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2024 жылғы 13 маусымдағы № 914 қаулысы.
2. Кашкин В.Б. Введение в теорию коммуникации. Воронеж: Изд-во ВГТУ, 2000.
3. Латышев Л.К. Технология перевода. М., 2001.
4. Атабекова А.А. Иноязычные специальные концепты в межкультурной профессионально ориентированной коммуникации. М.: РУДН, 2008. 191 с.
5. Правовая лингвистика // Электронный ресурс Интернет: www.translations.gsl.ru.
6. Бурукина О.А. Перевод английских юридических документов. – М.: Флинта, Наука, 2005. – 367 с.
7. Некрасова Т.П. Особенности перевода юридической терминологии с русского языка на английский язык. Дис. ... канд. филол. н. – М.: 2013. – 24 с.
8. Гамзатов М.Г. Техника и специфика юридического перевода. – СПб.: Изд-во СПбГУ, 2004. – 184 с.
9. Алимов В.В. Юридический перевод. Практический курс. Английский язык. – М.: КомКнига, 2005–160 с.
10. Гамзатов М.Г. Техника и специфика юридического перевода. – СПб.: Изд-во СПбГУ, 2004. – 184 с.

References:

1. Kazakhstan Republicasi Ukimetinin [Government of the Republic of Kazakhstan]. (2024, June 13). No. 914 kaulysy
2. Kashkin, V. B. (2000). Vvedenie v teoriyu kommunikatsii [Introduction to the theory of communication]. Voronezh: Izd-vo VGTU.
3. Latyshev, L. K. (2001). Tekhnologiya perevoda [Translation technology]. Moscow.
4. Atabekova, A. A. (2008). Inoyazychnye spetsial'nye kontsepty v mezhkul'turnoy professional'no orientirovannoy kommunikatsii [Foreign language-specific concepts in intercultural professionally oriented communication]. Moscow: RUDN.
5. Pravovaya lingvistika [Legal linguistics]. Retrieved from www.translations.gsl.ru
6. Burukina, O. A. (2005). Perevod angliyskikh yuridicheskikh dokumentov [Translation of English legal documents]. Moscow: Flinta, Nauka.
7. Nekrasova, T. P. (2013). Osobennosti perevoda yuridicheskoy terminologii s russkogo yazyka na angliyskiy yazyk [Features of translating legal terminology from Russian into English] (PhD dissertation). Moscow.
8. Gamzatov, M. G. (2004). Tekhnika i spetsifika yuridicheskogo perevoda [Techniques and specifics of legal translation]. Saint Petersburg: Izd-vo SPbGU.
9. Alimov, V. V. (2005). Yuridicheskiy perevod. Prakticheskiy kurs. Angliyskiy yazyk [Legal translation: Practical course. English language]. Moscow: KomKniga.
10. Gamzatov, M. G. (2004). Tekhnika i spetsifika yuridicheskogo perevoda [Techniques and specifics of legal translation]. Saint Petersburg: Izd-vo SPbGU.

БІЗДІҢ АВТОРЛАР

Архангельская Алла Мстиславовна – филология ғылымдарының докторы, славянтану кафедрасының профессоры, философия факультеті, Оломоуц қаласындағы Палацкий университеті (Чехия Республикасы), Id=57213609175, e-mail: alla.arkanhelska@upol.cz

Адибаева Шолпан Тимуровна – филология ғылымдарының кандидаты, доцент, қауымдастырылған профессор, Сәтбаев университетінің қазақ және орыс тілдері кафедрасы, Алматы, Қазақстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1043-3275>, e-mail: s.adibayeva@satbayev.university

Казабеева Виталия Алексеевна – филология ғылымдарының кандидаты, доцент, қауымдастырылған профессор, Сәтбаев университетінің қазақ және орыс тілдері кафедрасы, Алматы, Қазақстан, ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-2848-6843>, e-mail: v.kazabeyeva@satbayev.university

Кенжегалиева Меруерт Кайратовна – қазақ тілі мен әдебиеті кафедрасының магистранты, Қазақ ұлттық қыздар педагогикалық университеті, Алматы, Қазақстан, ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-8098-913X>, e-mail: meruertkenzhegalieva@gmail.com

Абишева Сауле Джунусовна – филология ғылымдарының докторы, профессор, Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, Алматы, Қазақстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4497-0805>, e-mail: s.abisheva@mail.ru

Атембаева Гульнара Айдашевна – орыс тілі мен әдебиеті кафедрасының докторанты, Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, Алматы, Қазақстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4376-5022>, e-mail: g.atembaeva@gmail.com

Хавайдарова Мехриниса Марсовна – филология ғылымдарының кандидаты, Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, Алматы, Қазақстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2128-4236>, e-mail: mehrinisa_73@mail.ru

Бисенғали Зинол-Ғабден Қабиұлы – филология ғылымдарының докторы, профессор, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, Алматы, Қазақстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1503-2737>, e-mail: zinolgabden@hotmail.com

Жолдасқалиқызы Әсел – магистрант, Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті, Алматы, Қазақстан, ORCID: <https://orcid.org/0009-0003-6854-5883>, e-mail: azholdaskalikyzy@mail.ru

Герчинска Данута – филология ғылымдарының докторы, профессор, Слупск қаласындағы Помор Университеті, Польша, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3225-2002>, e-mail: danuta.gierczynska@apsl.edu.pl

Казтаева Айымжан – әдебиеттану мамандығының 1 курс докторанты, Абай атындағы ҚазҰПУ, Алматы, Қазақстан, ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-9244-0384>, e-mail: aiym.kaztaeva@mail.ru

Тоқшылықова Гүлназ Базарбайқызы – магистр, Абай атындағы ҚазҰПУ, Филология факультетінің аға оқытушысы, Алматы, Қазақстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4116-5042>, e-mail: gulnaz_lit75@mail.ru

Нурақбаева Айгуль – магистрант, әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті, Алматы, Қазақстан, ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-6102-4548>, e-mail: aigulnurakbay@gmail.com

Мәтбек Нұрсұлу – магистрант, әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті, Алматы, Қазақстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3896-4310>, e-mail: nursulu.m@mail.ru

Оспанов Еділбай – филология ғылымдарының кандидаты, Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, Алматы, Қазақстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2253-134X>, e-mail: ospanov.yedilbay@gmail.com

Мергенбаева Арайлым – орыс тілі мен әдебиеті кафедрасының магистранты, Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, Алматы, Қазақстан, ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-5249-1144>, e-mail: mergenbayeva00@bk.ru

Тлеубекова Ботакөз Тургамбаевна – филология ғылымдарының докторы, профессор, Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, Алматы, Қазақстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5186-3437>, e-mail: biko.1972@mail.ru

Жетписов Еділ – Абай атындағы Қазақ ұлттық университеті, қазақ тілі мен әдебиеті мамандығының 1-курс магистранты, Алматы, Қазақстан, ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-1072-1041>, e-mail: edilzhetpis@gmail.com

Умарова Акмарал Базархановна – магистр, Абай атындағы ҚазҰПУ, Филология факультетінің аға оқытушысы, Алматы, Қазақстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8528-4131>, e-mail: magenta_feels@mail.ru

Мадиев Сансызбай – филология ғылымдарының кандидаты, доцент, әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті, Алматы, Қазақстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3255-2689>, e-mail: sansyzbay.madiev@mail.ru

Шарапиева Рысалды – әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті, Баспагерлік-редакторлық және дизайнерлік өнер кафедрасының магистранты, Алматы, Қазақстан, ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-4590-0585>, e-mail: sharapievarysaldy@gmail.com

Мукашева Айнур Адилхановна – PhD докторанты, 1 курс. Л.Гумилев атындағы ЕҰУ, Астана, Қазақстан, ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-1965-8535>, e-mail: Wayintoenglish@yandex.ru

НАШИ АВТОРЫ

Архангельская Алла Мстиславовна – доктор филологических наук, профессор кафедры славистики Философского факультета Университета им. Палацког в Оломоуце (Чехия), Id=57213609175, e-mail: alla.arkhanhelska@upol.cz

Адибаева Шолпан Тимуровна – кандидат филологических наук, доцент, профессор кафедры казахского и русского языков, Сатпаев Университет, Алматы, Казахстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1043-3275>, e-mail: s.adibayeva@satbayev.university

Казабеева Виталия Алексеевна – кандидат филологических наук, доцент, профессор кафедры казахского и русского языков, Сатпаев Университет, Алматы, Казахстан, ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-2848-6843>, e-mail: v.kazabeyeva@satbayev.university

Кенжегалиева Мерuert Кайратовна – магистрант кафедры казахского языка и литературы Казахского национального женского педагогического университета, Алматы, Казахстан, ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-8098-913X>, e-mail: meruertkenzhegalieva@gmail.com

Абишева Сауле Джунусовна – доктор филологических наук, профессор, Казахский национальный педагогический университет имени Абая, г. Алматы, Казахстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4497-0805>, e-mail: s.abisheva@mail.ru

Атембаева Гульнара Айдашевна – докторант кафедры русского языка и литературы, Казахский национальный педагогический университет имени Абая, г. Алматы, Казахстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4376-5022>, e-mail: g.atembaeva@gmail.com

Хавайдарова Мехирниса Марсовна – кандидат филологических наук, Казахский национальный педагогический университет имени Абая, Алматы, Казахстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2128-4236>, e-mail: mechrinisa_73@mail.ru

Бисенгали Зинок-Габден Кабиұлы – доктор филологических наук, профессор, КазНУ им. аль-Фараби, Алматы, Казахстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1503-2737>, e-mail: zinolgabden@hotmail.com

Жолдасқалиқызы Асель – магистрант Казахского национального университета имени аль-Фараби, г. Алматы, Казахстан, ORCID: <https://orcid.org/0009-0003-6854-5883>, e-mail: azholdaskalikyzy@mail.ru

Герчинска Данута – доктор филологических наук, профессор Поморского университета в Слупске, Польша, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3225-2002>, e-mail: danuta.gierczynska@apsl.edu.pl

Казтаева Айымжан – докторант 1 курса литературоведения, Казахский национальный педагогический университет имени Абая, Алматы, Казахстан, ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-9244-0384>, e-mail: aiym.kaztaeva@mail.ru

Токшылыкова Гульназ Базарбаевна – магистр, старший преподаватель факультета Филологии КазНПУ имени Абая, Алматы, Казахстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4116-5042>, e-mail: gulnaz_lit75@mail.ru

Нуракбаева Айгуль – магистрант Казахского национального университета имени аль-Фараби, г. Алматы, Казахстан, ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-6102-4548>, e-mail: aigulnurakbay@gmail.com

Матбек Нурсулу – магистрант Казахского национального университета имени аль-Фараби, г. Алматы, Казахстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3896-4310>, e-mail: nursulu.m@mail.ru

Оспанов Едилбай Толеубаевич – кандидат филологических наук, Казахский национальный педагогический университет имени Абая, г. Алматы, Казахстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2253-134X>, e-mail: ospanov.yedilbay@gmail.com

Мергенбаева Арайлым – магистрант кафедры русского языка и литературы Казахского национального педагогического университета имени Абая, г. Алматы, Казахстан, ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-5249-1144>, e-mail: mergenbayeva00@bk.ru

Тлеубекова Ботакоз Тургамбаевна – доктор филологических наук, профессор, Казахский национальный педагогический университет имени Абая, г. Алматы, Казахстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5186-3437>, e-mail: biko.1972@mail.ru

Жетписов Едилъ – Казахский национальный университет имени Абая, магистрант 1 курса, специальность Казахский язык и литература, Алматы, Казахстан, ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-1072-1041>, e-mail: edilzhetpis@gmail.com

Умарова Акмарал Базархановна – магистр, старший преподаватель филологического факультета КазНПУ имени Абая, Алматы, Казахстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8528-4131>, e-mail: magenta_feels@mail.ru

Мадиев Сансызбай – кандидат филологических наук, доцент, Казахский национальный университет имени аль-Фараби, Алматы, Казахстан, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3255-2689>, e-mail: sansyzbay.madiev@mail.ru

Шарапиева Рысалды – Казахский национальный университет имени аль-Фараби, аспирант кафедры издательского, редакционного и дизайнерского искусства, Алматы, Казахстан, ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-4590-0585>, e-mail: sharapievarysaldy@gmail.com

Мукашева Айнур Адилхановна – Phd докторант, 1 курс. ЕНУ имени Л. Гумилева, Астана, Казахстан, ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-1965-8535>, e-mail: Wayintoenglish@yandex.ru

OUR AUTHORS

Arkhangelskaya Alla – Doctor of Philological Sciences, Professor, Department of Slavic Studies, Faculty of Philosophy, Palacky University in Olomouc (Czech Republic), Id=57213609175, e-mail: alla.arkhanhelska@upol.cz

Adibayeva Sholpan – Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Professor of Kazakh and Russian Languages Department, Satpayev University, Almaty, Kazakhstan, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1043-3275>, e-mail: s.adibayeva@satbayev.university

Kazabeyeva Vitalia – Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Professor of Kazakh and Russian Languages Department, Satpayev University, Almaty, Kazakhstan, ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-2848-6843>, e-mail: v.kazabeyeva@satbayev.university

Kenzhegaliyeva Meruert – master's student of Kazakh Language and Literature Department of the Kazakh National Women's Pedagogical University, Almaty, Kazakhstan, ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-8098-913X>, e-mail: meruertkenzhegalieva@gmail.com

Abisheva Saule – Doctor of Philological Sciences, Professor, Abai Kazakh National Pedagogical University, Almaty, Kazakhstan, ORCID: 0000-0002-4497-0805, e-mail: s.abisheva@mail.ru

Atembayeva Gulnara – doctoral student of Russian Language and Literature Department of Abai Kazakh National Pedagogical University, Almaty, Kazakhstan, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4376-5022>, e-mail: g.atembaeva@gmail.com

Khavaidarova Mekhirsisa Marsovna – Candidate of Philological Sciences, Abai Kazakh National Pedagogical University, Almaty, Kazakhstan, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2128-4236>, e-mail: mechrinisa_73@mail.ru

Bisengali Kabiuli Zeinol-Gabden – Doctor of Philological Sciences, Professor, Al-Farabi KazNU, Almaty, Kazakhstan, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1503-2737>, e-mail: zinolgabden@hotmail.com

Zholdaskalikyzy Asel – master's student of Al-Farabi Kazakh National University, Almaty, Kazakhstan, ORCID: <https://orcid.org/0009-0003-6854-5883>, e-mail: azholdaskalikyzy@mail.ru

Gierczyńska Danuta – Doctor of Philological Sciences, Professor, Pomeranian University in Słupsk, Poland, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3225-2002>, e-mail: danuta.gierczynska@apsl.edu.pl

Kaztayeva Aymzhan – doctoral student of 1st year of Literature Studies, Abai Kazakh National Pedagogical University, Almaty, Kazakhstan, ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-9244-0384>, e-mail: aiym.kaztaeva@mail.ru

Tokshylykova Gulnaz – Master, Senior Lecturer of Abai KazNPU, Faculty of Philology, Abai KazNPU, Almaty, Kazakhstan, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4116-5042>, e-mail: gulnaz_lit75@mail.ru

Nurakbayeva Aigul – master's student of Al-Farabi Kazakh National University, Almaty, Kazakhstan, ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-6102-4548>, e-mail: aigulnurakbay@gmail.com

Matbek Nursulu – master's student of Al-Farabi Kazakh National University, Almaty, Kazakhstan, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3896-4310>, e-mail: nursulu.m@mail.ru

Ospanov Yedilbay – Candidate of Philological Sciences, Abai Kazakh National Pedagogical University, Almaty, Kazakhstan, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2253-134X>, e-mail: ospanov.yedilbay@gmail.com

Mergenbayeva Arailym – master's student of Russian Language and Literature Department of Abai Kazakh National Pedagogical University, Almaty, Kazakhstan, ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-5249-1144>, e-mail: mergenbayeva00@bk.ru

Tleubekova Botakoz – Doctor of Philological Sciences, Professor, Abai Kazakh National Pedagogical University, Almaty, Kazakhstan, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5186-3437>, e-mail: biko.1972@mail.ru

Zhetpisov Yedil – Abai Kazakh National University, 1st year master's student, specialty Kazakh Language and Literature, Almaty, Kazakhstan, ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-1072-1041>, e-mail: edilzhetpis@gmail.com

Umarova Akmaral – Master, Senior Lecturer, Faculty of Philology, Abai KazNPU, Almaty, Kazakhstan, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8528-4131>, e-mail: magenta_feels@mail.ru

Madiyev Sansyrbay – Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Al-Farabi Kazakh National University, Almaty, Kazakhstan, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3255-2689>, e-mail: sansyrbay.madiyev@mail.ru

Sharapiyeva Rysaldy – Al-Farabi Kazakh National University, postgraduate student of the of Publishing, Editorial and Design arts Department, Almaty, Kazakhstan, ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-4590-0585>, e-mail: sharapievarysaldy@gmail.com

Mukasheva Ainur Adilkhanovna – PhD student, 1st year. L. Gumilyov ENU, Astana, Kazakhstan, ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-1965-8535>, e-mail: Wayintoenglish@yandex.ru